

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор «Фінансово-правового коледжу»
Тамара Губанова (Тамара Губанова)
« 26 » серпня 2021 року

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ТРУДОВОГО ПРАВА»**

для студентів

галузь знань	07 Управління та адміністрування
спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітній рівень	фаховий молодший бакалавр
освітня програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестри	шостий
Кількість кредитів ECTS	три
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Мельник Ю.В.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробники:

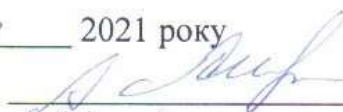
Мельник Юлія Василівна,

викладач кафедри соціальних та математичних дисциплін

Схвалено науково-методичною комісією Фінансово-правового коледжу

Протокол № 1 від «26» серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

(Ростислав Рябий)

ВСТУП

1. Мета дисципліни: полягає в отриманні теоретичних знань у сфері правового регулювання трудових та тісно пов'язаних з ними відносин (щодо зайнятості та працевлаштування, по виробничому навчанню, підвищенню кваліфікації та перекваліфікації, з організації та управління працею, встановлення умов праці, соціального партнерства, відповідальності за порушення трудового законодавства, по нагляду та контролю за дотриманням законодавства про працю та трудових спорів) і формуванні у студентів практичних навичок застосування правових норм, що регламентують ці відносини.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни: Для успішного вивчення даного курсу студентам необхідна наявність знань з курсу загальної теорії права, логіки, основи «зеленої» економіки та інших галузей економіки.

3. Анотація навчальної дисципліни. Трудове право є однією з фундаментальних навчальних дисциплін, основою для засвоєння студентами найважливіших положень законодавства України про працю. Вивчення й аналіз сучасного трудового законодавства, що регулює формування ринку праці, організацію і застосування праці найманих працівників є важливою складовою частиною розвитку сучасної правової держави. Кожній людині, котра реалізує закріплене в статті 43 Конституції України право на працю, доводиться стикатися з нормами трудового права. Трудове право за своєю суттю є правом захисту інтересів людини праці, захисту працівника від експлуатації з боку роботодавця. Держава створює умови для повного здійснення громадянами права на працю, гарантує рівні можливості у виборі професії та роду трудової діяльності, реалізує програми професійно-технічного навчання, підготовки і перепідготовки кадрів відповідно до суспільних потреб. Таким чином, держава гарантує кожному право на працю шляхом встановлення рівних можливостей для працевлаштування за вільним вибором. Відповідно, громадяни мають змогу самі обирати види і тривалість своєї трудової зайнятості та своєю працею заробляти на життя. Держава приймає на себе обов'язок забезпечити кожному таку можливість.

4. Завдання вивчення дисципліни: надання здобувачам вищої освіти ясного і чіткого уявлення про вивчення ними основних принципів та інститутів трудового права, напрямків їх правового регулювання, набуття навичок роботи з нормативними актами, вміння вирішувати практичні питання і ситуації у сфері правового регулювання трудових правовідносин.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 - комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	<i>Знати:</i> загальні положення, принципи і методи аграрного права; зміст норм аграрного законодавства; види і характеристики суб'єктів аграрного права; зміст і види аграрних правовідносин; механізм державного регулювання сільського господарства;	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%

1.2.	<i>Знати</i> правове регулювання виробничої та фінансової діяльності суб'єктів аграрного господарювання; організаційно-правове забезпечення соціального розвитку села; види відповідальності працівників сільськогосподарських підприємств та інших суб'єктів аграрного права за порушення норм аграрного законодавства;	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
1.3.	<i>Знати</i> правові засади використання земель в аграрному виробництві; правове регулювання використання природних ресурсів у аграрному секторі; правове забезпечення економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель;	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	15%
1.4.	<i>Знати</i> підстави, умови і порядок набуття і реалізації прав на землю; правове забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції.	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
2.1.	<i>Вміти</i> розкривати зміст норм аграрного законодавства і використовувати їх у своїй практичній роботі; аналізувати діючий порядок та умови виконання норм аграрного права;	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
2.2	<i>Аналізувати</i> діючий процес удосконалення еколого-економічного механізму управління землекористуванням, а також охороною та відтворенням природних на них ресурсів та їх об'єктів;	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
3.1.	<i>Брати участь в обговореннях</i> дискусійних питань та розробляти засоби, спрямовані	<i>Семінарське заняття, самостійна</i>	<i>Експрес опитування, тестування,</i>	15%

	на вдосконалення системи екологоправових відносин природокористування в системі АПК; впроваджувати засоби профілактики правопорушень аграрного законодавства;	<i>робота студента</i>	<i>модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	
4.1	<i>Організувати та брати участь у наукових дискусіях та дебатах з аналізу та моделювання застосування на практиці конкретних правових та державних інститутів; критично оцінювати підсумкові висновки з них.</i>	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>наукова робота</i>	<i>10%</i>
4.2	<i>Отримати здатність до подальшого навчання, наукової роботи, самостійного опрацювання тем, що пов'язані з еволюцією правових та державних інститутів.</i>	<i>Самостійна робота студента</i>	<i>наукова робота</i>	<i>10%</i>

6.1 Форми оцінювання студентів

- семестрові форми оцінювання:

1. експрес опитування – від 1 до 5 балів;
2. тестування – від 1 до 7 балів;
3. наукові роботи – від 1 до 10 балів;
4. чотири модульні контрольні роботи – від 1 до 10 балів за кожен (всього: від 1 до 30 балів);

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за семестр складає 40 балів. Передбачені форми семестрового оцінювання сумарно не можуть перевищувати 40 балів.

- підсумкове оцінювання:

1. **письмовий залік** (в IV семестрі) – від 20 до 60 балів

Таким чином, набір балів відбувається:

	ЗМ1	ЗМ 2	залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	12	12	36	60
Максимум	20	20	60	100

Максимальна підсумкова оцінка за цю дисципліну може становити 100 балів. Студент може отримати на заліку та іспиті максимально 60 балів до яких додаються бали отримані студентом під час семінарських занять відповідного семестру. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за залікову та іспитову роботу не може бути меншою 36 балів. У випадку коли студент на заліку чи іспиті набрав менше 36 балів, останні не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під

час семестру), у відомості в колонці «бали за залік/іспит» ставиться «0», а в колонку «результуюча оцінка» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру.

6.2 Організація оцінювання:

Види поточного контролю обираються викладачем, який веде семінарські заняття, за погодженням з лектором та у відповідності з даною програмою. Видами поточного контролю можуть бути: експрес опитування, тестування, наукова робота, модульні контрольні роботи.

При поточному контролі під час семінарських занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентом у відповіді, активність при обговоренні питань семінарського заняття, систематичність роботи на заняттях, результати виконання домашніх завдань.

Викладач, який проводить семінарські заняття, виставляє у визначений термін кількість набраних з поточного контролю балів і заносить їх у відповідні документи обліку успішності студентів. У випадку відсутності студента на семінарському занятті з поважних причин, він може відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час (час консультацій викладача), шляхом усного опитування, тестування, підготовки наукової доповіді. За результатами відпрацювання пропущеного заняття з поважних причин викладачем нараховуються бали. За невідпрацьовані заняття бали не нараховуються.

Дисципліна викладається у чотирьох семестрах. За 5 днів до початку екзаменаційної сесії у кожному з семестрів викладач, який веде семінарські заняття, припиняє приймати відпрацювання. Заняття пропущені та не відпрацьовані студентом у першому семестрі не допускаються до відпрацювання в другому семестрі.

Для студентів, які упродовж навчання не досягли мінімального порогового рівня оцінки (60% від максимально можливої кількості балів), проводиться заключна форма роботи, максимальна оцінка за яку не може перевищувати 40% підсумкової оцінки (до 40 балів за 100 – бальною шкалою). Для отримання максимальної оцінки за результатами заключної форми роботи (40 балів за 100 – бальною шкалою) студент має успішно скласти не менше 2-х семестрових форм оцінювання, які визначаються викладачем, проявити високий рівень результатів навчання.

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за підсумком навчання протягом семестру складає 40 балів. Мінімальний бал, який має бути отриманий студентом за відповідними формами оцінювання складає 24 бали.

Викладач, який веде семінарські заняття, має право звернутись до декана юридичного факультету про не допуск до підсумкового оцінювання студента, якщо під час семестру він не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю. Про недопуск студента до підсумкового оцінювання викладач має подати в деканат юридичного факультету подання з графіком можливих відпрацювань не пізніше, ніж за 10 робочих днів до початку періоду складання заліків. Для студентів, які упродовж навчання протягом семестру не досягли мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) і, як результат, не допущені до складання підсумкової форми контролю (залік/іспит), проводяться відпрацювання у формі, яка передбачена робочою програмою, максимальна оцінка за які не може перевищувати кількості балів, що дорівнює різниці між мінімальним пороговим рівнем оцінки (24 бали) та фактичною кількістю балів, що отримані студентом за всіма формами поточного контролю.

Якщо студент за підсумком відпрацювань не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали), викладач, який веде семінарські заняття і приймав відпрацювання, звертається до декана юридичного факультету з поданням в якому фіксує невиконанням студентом індивідуального навчального плану.

За результатами складання підсумкової форми контролю (заліку/іспиту) студент може отримати максимально 60 балів.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну формується шляхом додавання кількості балів, отриманих протягом семестру, та кількості балів, отриманих за підсумковою формою контролю (залік/іспит) і така сума балів не може бути меншою за 60 балів.

6.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

7. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, семінарських занять та самостійної роботи

	Тема	Кількість годин, у тому числі		
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота студентів
Змістовний модуль 1. Основи теорії трудового права				
	Тема 1. Предмет, метод, функції, система трудового права України. Історія розвитку трудового права як галузі права. Принципи трудового права.	2	2	2
	Тема 2. Джерела трудового права. Міжнародно–правове регулювання праці. Основи інтеграції в європейський ринок праці. Система та історія науки трудового права. Понятійний апарат трудового права.	2	2	4
	Тема 3. Поняття, сторони та зміст трудового договору. Види трудового договору.	2	2	4
	Тема 4. Укладення трудового договору. Зміна трудового договору. Припинення трудового договору.			4
	Модульна контрольна робота			
Змістовний модуль 2. Трудові відносини як об'єкт правового регулювання.				
	Тема 5. Учасники трудових відносини як суб'єкти трудового права. Правовідносини в сфері Праці.	2	2	2
	Тема 6. Робочий час та час вільний від роботи. Правове регулювання організації нормування і оплати праці. гарантії та компенсації.	2	2	4
	Модульна контрольна робота			
Змістовний модуль 3.				
	Тема 7. Правове регулювання зайнятості та працевлаштування громадян. Правові засади соціального партнерства в сфері праці. Колективні договори та угоди.	2	2	2
	ТЕМА 8. Правові засади здійснення та захисту трудових прав. Основи трудової юстиції. Професійна підготовка та підвищення кваліфікації працівників.	2	2	4
	Тема 9. Дисципліна праці. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору.			4
	Модульна контрольна робота			
	Всього :	14	14	30

Загальний обсяг 60 год., в тому числі:

Лекцій – **14 год.**

Практичні – **14 год.**

Консультації – **2 год.**

Самостійна робота – **30 год.**

8. Рекомендовані джерела:

Основна література:

1. Трудове право: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.В. Жернаков, С.М. Прилипко, О.М. Ярошенко та ін.; за ред. В.В. Жернакова. – Х.: Право, 2012. – 496 с.
2. Трудове право України: підруч. / за ред. О.М. Ярошенка, С.М. Прилипка – 5-те вид., переробл. і доповн. – Х.: ФІНН, 2012. – 800 с.
3. Бущенко П.А. Порядок укладення трудового договору як стадія реалізації права на працю / П.А. Бущенко // Пробл. законності. – 2001. – Вип. 51. – С. 19-27.
4. Гончарова Г.С. Сфера укладення колективного договору / Г.С.Гончарова, В.В. Жернаков // Право України. – 2000. – № 8. – С. 85-87.
5. Єрмоєнко В.В. Поняття принципів трудового права та їх застосування / В.В. Єрмоєнко // Вчені записки Таврійського нац. унту ім. В.І. Вернадського: Юрид. науки / редкол.: В.Г. Ротань та ін. – Сімферополь: Таврійський нац. ун-т ім. В.І. Вернадського, 2009. – Т. 22 (61). – № 2. – С. 163-176.
6. Єрмоєнко В.В. Застосування Конституції до трудових і пов'язаних з ними правовідносин / В.В. Єрмоєнко // Актуальні пробл. права: теорія і практика: [зб. наук. пр.] / редкол.: Л.І. Лазор та ін. – Луганськ: Вид-во Східноукр. нац. ун-ту ім. В. Даля, 2009. – № 14. – С. 65-82.
7. Жернаков В. Договірне регулювання соціально-трудоових відносин / В. Жернаков // Вісн. Акад. прав. наук України. – 2000. – № 4 (23). – Х.: Право, 2000. – С. 227-238.
8. Кравцов Д.М. Нещасний випадок виробничого характеру: істотні ознаки та відмінності від суміжних понять / Д.М. Кравцов // Право України. – 2002. – №12. – С. 108-111.
9. Неумивайченко Н. Правила поведінки державних службовців / Н.Неумивайченко // Там же. – 2001. – № 2. – С. 80-83.
10. Серєда О. Обов'язки роботодавця та правові наслідки їх невиконання / О.Серєда // Право України. – 2002. – № 9. – С. 82-86.
11. Сільченко С.О. Строковий трудовий договір за законодавством України: поняття, види, умови укладання, зміни та припинення: [моногр.] / С.О. Сільченко. – Х.: Золоті сторінки, 2005 – 204 с.
12. Слюсар А.М. Правовий статус суб'єктів трудового права України: теоретико-правовий аспект: [моногр.] / А.М. Слюсар. – Х.: ФІНН, 2011. – 336 с.
13. Швець Н.М. Право на страйк та умови його реалізації: моногр. / Н.М.Швець. – Х.: Право, 2009. – 224 с.
14. Юшко А.М. Переведення чи зміна істотних умов праці? / А.М.Юшко // Право України. – 1998. – № 5. – С. 68-73.
15. Яковлева Г.О. Щодо поняття грубого порушення трудових обов'язків / Г.О. Яковлева // Пробл. законності. – 2001. – Вип. 51. – С. 163-170.
16. Ярошенко О.М. Законодавство та локальні нормативні акти у сфері праці: проблема співвідношення / О.М. Ярошенко // Там же. – 2005. – Вип. 71. – С. 60-66.
17. Ярошенко О.М. Теоретичні та практичні проблеми джерел трудового права України: моногр. / О.М. Ярошенко. – Х.: Видавець СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006.

Додаткова література:

1. Прилипко С.М. Правове регулювання зайнятості населення / С.М.Прилипко // Пробл. законності. – 2001. – Вип. 49. – С. 104-113.
2. Процевский А.И. Метод правового регулирования трудовых отношений / А.И. Процевский. – М.: Юрид. лит., 1972.
3. Процевский А.И. Предмет советского трудового права / А.И.Процевский. – М.: Юрид. лит., 1979.

Інформаційні ресурси

1. <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7073>
2. <http://zakon4.rada.gov.ua/> Верховна Рада України. Офіційний сайт(законодавство)

3. <http://www.pravo.org.ua> Центр політико-правових реформ
4. <http://www.president.gov.ua> Президент України. Офіційний сайт
5. <http://www.kmu.gov.ua> Кабінет міністрів України. Офіційний сайт